

Bălți, 03 iulie 2017

Ion Gagim: „Ne-am asumat o mare responsabilitate: nu numai de a menține pe linia de plutire Universitatea, dar și de a o dezvolta”

(Interviu cu prof. univ., dr. hab. Ion Gagim, rector al Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți)

- **Cum a fost, în opinia Dvs., anul academic 2016-2017 pentru Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bălți (USARB)?**
- În mare, a fost un an bun, deoarece am reușit să dinamizăm viața comunității universitare, iar pe unele segmente chiar am avansat. Deși nu a fost totul neted, încercăm să facem față provocărilor și să înaintăm. Important este să nu stăm pe loc.

În acest an de studii, cred, ne-a reușit să ne axăm mai mult pe studenți, iar rezultatele au fost vizibile. Abordarea noastră în procesul educațional, și insistăm asupra acestui fapt, constă în aceea că nu trebuie să ne limităm doar la „producerea în serie” a unor „mecanisme sociale” – a specialiștilor, dar să fim preocupați în mare parte și de modelarea unor veritabile personalități. Punem accentul pe formarea mentalității studenților, conform nevoilor timpurilor, îi încurajăm să-și manifeste aptitudinile și potențialul, și încercăm să-i „dezinhibăm”. În acest sens, aș zice, la USARB, s-a produs un „dezgheț”. Viața studentescă s-a activizat vădit, odată cu alegerea unei noi componente a Senatului Studentesc, dar și după instituirea unor noi structuri destinate studenților. Anul acesta au fost organizate de către autoguvernanța studentescă mai multe activități, cu un spectru foarte larg: de la cele științifice, cultural-educaționale, la cele de agrement, de la acte de caritate la acțiuni de voluntariat. Circa 80 de studenți de la USARB au participat cu succes la Conferința Științifică „Interuniversitaria”, alții au mers la conferințe și concursuri peste hotare de unde s-au întors cu locuri premiante. Vreau să-i felicit pe studenții noștri pentru aceste realizări.

Cât privește corpul didactic, procesul de studii a fost bine coordonat. Prin efortul susținut al Departamentului pentru activitate didactică, precum și al decanatelor și catedrelor au fost trecute prin procedura de acreditare externă peste 20 de programe de studii la ciclul unu Licență, au fost actualizate și aprobate la Ministerul Educației toate planurile de învățământ. Activitatea științifică a cadrelor didactice a fost una amplă. Profesorii noștri au mers peste hotare, la evenimente științifice internaționale și în proiecte de unde au revenit cu rezultate foarte bune, iar unii au reușit să-și publice lucrările în ediții de notorietate internațională.

Conform deciziei Senatului USARB, am deschis două structuri noi: Centrul de ghidare în carieră și relații cu piața muncii și Centrul de instruire complementară. Ambele sunt importante și vin să sprijine scopurile anunțate ale Universității noastre.

Pe dimensiunea relațiilor internaționale, în anul academic 2016-2017, USARB a reușit să semneze acorduri de colaborare cu universități și instituții de cercetare din Spania, Armenia, Franța, Israel, România și Ucraina. Studenții noștri și cadrele didactice au beneficiat de mobilități academice peste hotare. Deja știm cu certitudine că în primul trimestru al anului de studii 2017-2018 vor merge peste hotare, în mobilități, alte persoane și sperăm că cifra va crește până la sfârșitul anului viitor. Continuăm, de asemenea, implementarea proiectelor inițiate în anii precedenți, iar, între timp, au fost avizate pozitiv noi proiecte pentru organizarea unor acțiuni științifice.

Nu pot să nu amintesc și de faptul că USARB a acordat două titluri de Doctor Honoris Causa al instituției noastre academicianului Nicolae Manolescu, președintele Uniunii Scriitorilor din România, și academicianului Gheorghe Mustea, compozitor, interpret și șef de orchestră.

- **Ce notă i-ați pune USARB pentru anul de studii 2016-2017 dacă ați fi în postura de dascăl, iar Universitatea – în cea de discipol?**
- Pentru munca pe care au depus-o colegii mei – corpul didactic-academic, corpul administrativ, ceilalți angajați ai Universității, le-aș da o notă înaltă. Ei au demonstrat responsabilitate, fidelitate Universității și funcției pe care o dețin, lucru pentru care vreau să le mulțumesc din suflet.
- **Care este starea de spirit a cadrelor didactice de la USARB, ținând cont de faptul că pentru sistemul educațional nu sunt tocmai cele mai fericite vremuri? Din punct de vedere financiar, cum credeți, este apreciată munca profesorilor universitari sau ar fi loc pentru mai bine?**
- Am percepția că, per ansamblu, starea de spirit este una optimistă, cu toate că întotdeauna ne dorim mai bine. Chiar dacă, poate, nu este modest să spun asta, dar, la capitolul salarizare, lucrurile stau, într-un fel, mai bine la noi decât în alte universități. Salariul cadrului didactic este format din trei componente: salariul de bază oferit din bugetul de stat, un supliment de 18% la acest salariu, acordat din sursele proprii ale Universității tuturor angajaților, indiferent de domeniul de activitate, precum și din sporul acordat cadrelor didactice conform portofoliilor de performanță. Cei care participă activ la conferințe, la editarea monografiilor, a manualelor etc. acumulează un anumit punctaj care, fiind monetizat, formează cel de-al treilea spor la salariu. Deciziile ce țin de acest spor se aprobă transparent, la facultăți și catedre. În acest fel, încurajăm meritocrația și motivăm cadrele didactice. Știu că prin alte instituții nu prea există asemenea practici.
- **Anul de studii 2016-2017 a fost pentru Dvs. și primul an de mandat în funcția de rector... Cum a fost?**
- Aș zice că a fost un an... dialectic. Nu am un răspuns univoc la această întrebare și nu ar fi corect să neg că nu mă prind, uneori, la gândul că e complicat, dar conștientizez că soarta, într-un fel, mi-a oferit oportunitatea de a mă valorifica ca personalitate și ca manager. Am în față niște probleme pe care trebuie și pot să le rezolv, interacționez cu oameni reali, care reacționează diferit la o provocare sau alta. Chiar și atunci când sunt într-o dificultate, privesc și tratez situația cu optimism. Iar ce ține de activitatea în funcția de rector, prefer să spun: „eu nu merg la serviciu, pentru că întotdeauna sunt la serviciu”. Trăiesc totalmente cu grijile funcției mele, iar din această perspectivă mi-a fost ușor în primul an de mandat.
- **În ce măsură a reușit echipa Dvs. să facă față provocărilor în această perioadă?**
- Le mulțumesc tuturor colegilor mei de echipă. Sunt oameni pe care am contat și voi conta în continuare, cu care ne înțelegem din jumătate de cuvânt. Sunt foarte responsabili. Am avut o comunicare foarte bună, am conlucrat în spiritul caracteristic unei universități. Întotdeauna țin cont de părerile colegilor pro-rectori. Prefer să nu iau decizii de unul singur. La noi s-a încetățenit experiența deciziilor colective. Ne-am asumat o mare responsabilitate: nu numai să menținem pe linia de plutire Universitatea noastră, care are o istorie, bune tradiții și aprecieri importante, dar și să o dezvoltăm în condițiile deloc ușoare de azi. Ne-am angajat, la început de mandat, să muncim împreună pentru universitate și facem acest lucru zi de zi.

- **Considerați eficientă interacțiunea între structurile de administrare a USARB?**

- Întotdeauna în Senat, în Consiliul de Administrație, în ședințele tradiționale lunare cu toți managerii instituției am informat colegii despre tot ce se face în Universitate. Toate deciziile au fost luate democratic și în condiții de transparență deplină. Un sprijin în activitatea noastră este și Consiliul pentru Dezvoltare Strategică Instituțională (CDSI) al USARB. Mizăm mult și în continuare pe experiența membrilor lui în ce privește dezvoltarea de perspectivă a proiectelor instituției, or contribuția domniilor lor este aici foarte importantă. Vreau să le mulțumesc colegilor din CDSI pentru munca depusă. Privesc optimist la conlucrarea eficientă dintre toate structurile de conducere ale instituției, or aceasta este obligațiunea noastră sfântă.

- **Când începe Admiterea-2017 și ce așteptări aveți?**

- Admiterea va începe la data de 24 iulie (toate informațiile vor fi publicate pe site-ul USARB). Este complicat să fac acum o prognoză, or există mai mulți factori care au creat o realitate de care nu ne putem ascunde. Mă refer, în primul rând, la situația demografică din țară, care, din păcate, nu este dintre cele mai bune. În acest an, au susținut sesiunea de Bacalaureat circa 12 mii de potențiali candidați la admitere. O bună parte dintre aceștia va alege să plece peste hotare, o altă parte va opta pentru oportunitatea burselor oferite de România. Ceilalți candidați au o ofertă foarte mare, întrucât în țară sunt circa 30 de universități. Suntem însă cu inima împăcată că am făcut tot posibilul ca să-i determinăm pe tineri să vină la studii anume la USARB. Am în vedere caravana pe care au promovat-o, în această primăvară, profesorii și studenții USARB în toate raioanele din partea de nord – de la Telenești la Ocnița. Așteptăm „roadele” acestei campanii.

Activitatea Comisiei de Admitere va fi coordonată, funcțional, de dl. pro-rector Igor Cojocaru, secondat de o echipă eficientă. Nu pot să mă pronunț pe marginea planului de admitere din motiv că încă nu există claritate din partea Ministerului Educației. Sperăm ca acele cote pentru USARB să nu fie cu mult mai mici decât cele de anul trecut.

- **Care sunt proiectele prioritare de pe agenda USARB?**

- Prioritar, la ora actuală, este proiectul ce prevede crearea Centrului de inovare, dezvoltare și transfer tehnologic în cadrul Universității. Acesta va fi amplasat în blocurile noi de studii. Ne bucurăm că importante instituții internaționale, precum USAID, Agenția Cehă de Dezvoltare ș.a. și-au manifestat interesul pentru participarea la acest proiect, care, inițial, a fost aprobat spre finanțare la suma de circa 16 mil. de lei – oferită de Fondul Național de Dezvoltare Regională. Ne-am putea aștepta, astfel, la o diversificare a finanțării proiectului. Odată cu realizarea proiectului, pentru USARB se deschid perspective frumoase, or în acest Centru vor fi amplasate toate laboratoarele Universității, vor fi deschise cel puțin zece Start Up-uri și multe altele.

Un alt proiect al USARB este crearea, în una din zonele pitorești ale Bălțiului, a unei Grădini Botanice. Guvernul ar putea accepta transmiterea în gestiunea USARB a circa 21 de hectare ale Institutului de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția”. Dacă vom avea sprijinul inițial al Guvernului, inclusiv de natură financiară, cred că vom reuși să creăm, în premieră, o Grădină Botanică, așa cum au multe universități din alte țări.

Pe agendă mai avem realizarea unor planuri ce țin de infrastructura instituției, inclusiv pavarea curții universității, pentru început a părții centrale. La fel, suntem preocupați de identificarea unei soluții pentru cele două cămine studentești din zona „Telecentru”, nefuncționale de cca 17 ani. O eventuală formare a unui parteneriat public-privat la cele două edificii ne-ar permite să utilizăm fondurile

obținute, de exemplu, pentru o reparație modernă a celor cinci cămine studențești din campusul universitar. Suntem în căutarea unei soluții și în privința autodromului universității, neutilizat acum. Ne propunem, la fel, crearea unor spații specializate în aer liber pentru sportul studentesc ș.a.

Cât privește procesul educațional, intenționăm să diversificăm oferta didactică și să dezvoltăm noi programe de studii ce ar fi racordate la nevoile pieței muncii, aflată în continuă schimbare. Numai astfel vom convinge tinerii din regiune să studieze la Universitatea noastră.

USARB a devenit, de-a lungul anilor, un important centru educațional, științific și cultural. Tindem și în continuare ca universitatea să fie acel nucleu în regiunea de nord a țării care să emane numai lucruri bune, pozitive. USARB nu este o instituție „ermetică”. Ea este deschisă pentru diferite forme de colaborare cu toate segmentele sociale din regiune.

© **Interviu acordat Biroului Comunicare și Relații cu Mass Media**